

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Πέμπτος

Συνδρομή ἑτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶνε ἑτησίου.—Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὀδὸς Σταδίου, 6.

4 Ἰουλίου 1878

ΠΑΝΟΜΟΙΟΥΤΥΠΟΝ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΖΩΣΙΜΑ

*Ἰωαννῆσος υἱὸς
Νικολάου Ζωσιμα*

Ἡ ἀνωτέρω ὑπογραφή τοῦ μεγάλου εὐεργέτου τῆς Ἑλλάδος, Νικολάου Ζωσιμα ἐλήφθη ἐξ ἐπιστολῆς αὐτοῦ πρὸς τὸν ἐν Ἀθήναις διαμένοντα συγγενῆ του κ. Θεοδοσίου Λαμπαδάριον. Σ. τ. Δ.

ΟΙ ΖΩΣΙΜΑΔΑΙ

Ἐθνικῆς φιλοτιμίας ἕνεκα καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς ἄνδρας τούτους συναθροίσαντες ἐξ ἐπισήμων ἐγγράφων τὰ πρὸ τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, τὰ ἐπ' αὐτῆς, καὶ τὰ μετ' αὐτὴν εὐεργετήματα αὐτῶν, ἐκθέτομεν ἐν μικρογραφίᾳ ταῦτα.

Δυστυχῶς ὅμως λείπει ἡ ἀλληλογραφία αὐτῶν, ἔνθα καταλεπτόως ἠθέλομεν μάθει ποῦ καὶ ποίας καὶ πόσας εὐεργεσίας ἐπιδαψίλευσαν εἰς τὸ ἔθνος ζῶντες· ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν γνωστῶν ἡμῖν εὐεργετημάτων δύναται νὰ ἀπονεμηθῇ αὐτοῖς ὁ τίτλος τῶν εὐεργετῶν τοῦ ἔθνους, ἀφοῦ καὶ ὁ Γερβίνος ἐν τῇ ἱστορίᾳ του τοὺς ἀπεκάλεσε Μεδίκους τῆς Ἑλλάδος. Πρὶν δὲ ἡ προβῶμεν εἰς ἀπαρίθμησιν τῶν δωρεῶν, ἀνάγκη νὰ ἐνδιατρίψωμεν ὀλίγον εἰς τὰ τοῦ βίου αὐτῶν.

Οἱ Ζωσιμαδαὶ ἐγεννήθησαν ἐν Ἰωαννίνοις, ὃ δὲ χρόνος τῆς γεννήσεώς των συμπίπτει περὶ τὰ 1756, ὡς ἡ βῶσιστι καὶ ἑλληνιστὶ γραφεῖσα αὐτῶν διαθήκη ἀναφέρει, ἐκ πατρὸς μὲν Παναγιώτου, μητρὸς δὲ Μαργαρίτας.

Ἦσαν δὲ ἐξ ἀδελφοί, ὧν πρωτότοκος φαίνεται ὁ Ἰωάννης, ὅστις νέος ὦν ἐτελεύτησε κατὰ τὸ 1786, εἶτα δὲ ἔρχονται κατὰ τάξιν, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς ἀφιερώσεως εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἰωαννίνων τῶν ἐκδοθέντων ὑπ' αὐτῶν μαθηματικῶν τοῦ ἀρχιεπισκόπου Νικηφόρου, ὃ Ἀναστάσιος, Θεοδοσίος, Νικόλαος, Ζῶης καὶ Μιχαήλ. Εἶχον δὲ καὶ τρεῖς ἀδελφάς, τὴν Ἀλεξάνδραν, Ζωῖτσαν καὶ Ἀγγελικὴν.

Ἐκ τούτων ὃ μὲν Θεοδοσίος ἐτελεύτησε τὸ 1793, ὃ Ἀναστάσιος τὸ 1803, ὃ Μιχαήλ τὴν

1. Ἐν γένει τὰ περὶ τοῦ βίου αὐτῶν ἴδε εἰς Παρὰλλ. Βίουσ Α. Γούδα, Γόμ. 3, καὶ Ἡμερολόγιον Βρετοῦ τοῦ ἔτους 1871. Ἡμεῖς μόνον ἐνταῦθα προσπαθοῦμεν τὰ κακῶς γραφέντα νὰ διορθώσωμεν, καὶ ἕτερα παραλειφθέντα ν' ἀναγράψωμεν.

1 Ἰουλίου 1809, ὃ Ζῶης τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1827, καὶ τελευταῖος ὃ Νικόλαος τὴν 14 Φεβρ. 1842. Ἐπὶ τῷ θανάτῳ δὲ τοῦ τελευταίου τούτων ἐτελέσθη μεγαλοπρεπὲς μνημόσυνον ἐν Ἀθήναις ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἁγίας Εἰρήνης τῇ 5 Ἀπριλίου 1842, δαπάνη τῶν ἐν Ἀθήναις τότε λογίων.

Τὸ ἐμπόριον αὐτῶν μετήρχοντο κατὰ πρῶτον ὃ μὲν Θεοδοσίος, Νικόλαος καὶ Μιχαήλ εἰς Λιθόβρον τῆς Ἰταλίας, οἱ δὲ λοιποὶ ἐν Νίζνα τῆς Ῥωσσίας. Βραδύτερον δὲ, ἀποθανόντος τοῦ πρωτοτόκου Ἰωάννου ἐν Νίζνα, μετέβη ἐκεῖ καὶ ὃ Νικόλαος, ἐκ δὲ τῆς πόλεως ταύτης μετόκησαν εἰς Μόσχαν, ὅπου τὸ ἐμπόριον ἦτο ἐκτενέστερον, κατοικήσαντες εἰς μίαν τῶν πτερυγῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐν Μόσχᾳ μοναστηρίου, μετοχίου τῆς ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὁρει Μονῆς τῶν Ἰβήρων.

Ἐνταῦθα δὲ ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐμπορευόμενοι, καὶ ζῶντες ἄνευ πολυτελείας καὶ ἐπιδείξεων κατώρθωσαν ν' ἀποκτήσωσι μεγάλην περιουσίαν, ἣν καθ' ὄλον τὸν βίον αὐτῶν μετεχειρίσθησαν πρὸς ἀνακούφισιν καὶ ἀνάστασιν τῆς κυλιομένης ἐν τῇ ἀμαθείᾳ καὶ καταπιεζομένης ὑπὸ σκληρᾶς τυοαννίας κοινῆς πατρίδος.

Καὶ πρῶτον μὲν εὐεργετήματα αὐτῶν ἀναφαίνεται τὸ ἐξῆς· καταργηθείσης τῆς Ἐνετικῆς Δημοκρατίας ὑπὸ Ναπολέοντος Α' καὶ ἀπολεσθέντων τῶν ἐν ταῖς Τραπεζαῖς αὐτῆς κατατεθειμένων κεφαλαίων τῶν πρὸς διατήρησιν τῆς τοῦ Γκούμα καὶ τῆς Μαρουτσαίας ἐν Ἰωαννίνοις σχολῆς, ἔνθα διετηρεῖτο εἰσέτι ἡ πανταχοῦ σβεσθεῖσα Ἑλληνικὴ παιδεία, ὅθεν καὶ ἀνέλαμψαν μετὰ μικρὸν διδάσκαλοι τινες διασώσαντες καὶ διασπείραντες ταύτην, ἀνέλαβε τὴν διατήρησιν μιᾶς τούτων ὃ Θεοδοσίος Ζωσιμαὶς καὶ κατέθεσε τὸ κληροδότημα εἰς τὸ Ὀρφανοτροφεῖον Μόσχας.

Μετ' αὐτὸν δὲ ὃ Ἀναστάσιος ἀνεδέχθη τὴν δαπάνην πάντων σχεδὸν τῶν συγγραμμάτων Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρεως, τὸ δὲ 1796 καταβάλει τὴν δαπάνην τῆς ἐκδόσεως τῶν Κυριακοδρομίων τοῦ Θεοτόκου, εἰς τόμους τέσσαρας καὶ εἰς χιλιάδας ἀντιτύπων, ἅτινα διένεμε καὶ ἔπεμπε δωρεὰν εἰς ὅλα τὰ μοναστήρια τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ εἰς πάντα χριστιανὸν αἰτούντα.¹

1. Ἴδε Κυριακοδρόμ. ἔκδοσιν Μόσχας 1796.